

noget, naar han tog den Sandshynlighed, som der nu kan være for, at Jernbanen i Sylland tilbeels vil forrente sig, til Indtægt for det i 1860 opstillede System, som vistnok fremkom, dengang det ærede Medlem var Indenrigsminister, thi, hvis jeg ikke tager meget fejl, var dette System ikke det, som man senere er kommet til, men det gik nærmest ud paa en Hvide-rygsbane, og enhver Spaadom om, at en saadan vilde forrente sig og give 2 pCt., troer jeg nok, at man maa ansee som ubetinget urigtig.

Jeg vil altsaa betegne som mit Standpunkt, at man ikke maa være altfor ængstelig ved Anlæg af Jernbaner i Danmark og da særligt ved Anlæg af Jernbaner i Sylland, men at der paa den anden Side ganske vist kan udtænkes og lægges Planer til Baner, som det vilde være aldeles ubefindigt at følge. Naar jeg nu med disse Betragtninger som Udgangspunkt tager Lovforslaget for mig, saa maa jeg tilstaae, at den Bane, der hos mig vækker størst Tvivl, er Banen under Littr. b. fra Skanderborg til Silkeborg. En Jernbane, der kun har en Længde af 3 til 4 Mile, er altid en betænkkelig Sag, men end mere betænkkelig er den, naar Endepunktet for en saadan Bane er en saa lille By som Silkeborg, thi der er da kun meget ringe Udsigt til, at en saadan Bane vil kunne bære sig. Man har jo imidlertid sagt: „Ja, her er ikke Spørgsmaal om Silkeborg; det er ikke om denne By alene, at der tales, men det er om Central-Sylland“. Hvad dermed skal forståes, er mig dog ikke klart. Fører man en Jernbane til Silkeborg, saa fører man den ganske vist naturligvis ikke blot til denne By alene, men til Silkeborg med Omegn; men saa veed jeg heller ikke, at man fører den videre. Man kan altid beregne et vist større Opland til enhver By, hvortil der fører en Jernbane, men, gaar man videre og vil betegne den hele Egn som hjulpen, naar man fører en Bane til den omtalte By, saa gaar man ud over Rimelighedens og Fornuftens Grændser. Det ærede Medlem fra Horsens (Sessen) fulgte igaar en noget anden Tankegang, idet han gjorde opmærksom paa, at man for forskellige Gange havde været nærmere ved Silkeborg, end man dog til Slutningen er

kommen, idet man nemlig under de tidligere Forhandlinger først var kommen til Nye Mølle, saa til Fuldbro Mølle og endelig til Skanderborg. Ja, hvis dette nu kunde hjælpe en Bane til Silkeborg til større Frequentis og en bedre Forrentning, saa vilde jeg tillægge det stor Vægt; men det troer jeg dog vist, Ingen vil paastaae er Tilfældet, og jeg kan derfor ikke tillægge det nogen Betydning. — Men der er derhos et Moment, der stærkt maa tale for at udskyde at tage Beslutning om den saaledes foreslaaede Jernbane. Det er i Motiverne bestemt fremhævet, at der ved Valget af Skanderborg som Udgangspunkt for den er taget Hensyn til, at det turde blive sandsynligt, at Skanderborg vilde blive Mødestedet for Togene Nord fra og Togene Syd fra. Dersom nu dette maatte blive Tilfældet, saa er det ogsaa utvivlsomt rigtigt, naar der skal anlægges en Sidebane, at denne da bør udmunde ved Skanderborg; thi dens Drift vil være overordentligt lettet, og dens Nytte meget større, naar man er istand til at lade den udmunde paa det Punkt, hvor Togene paa Længdebanelen fra Nord og fra Syd møde hinanden. Men her opstaaer altsaa netop en Betænklighed, affeet fra de øvrige, som jeg har ved denne Bane i det Hele. Jeg spørger nemlig, om det er muligt, forinden de to Dele af den jydsk Længdebane blive forbundne med hinanden, at have nogen virkeligt begrundet Mening om, paa hvilket Sted Togene Nordfra og Togene Syd fra ville komme til at møde hinanden? Det troer jeg ikke; det vil først kunne vise sig, naar Jerten er kommen igang, og først da vil Tiden altsaa være kommen til at tage Beslutning om, hvor den Bane, som man vil anlægge til Silkeborg, bør udmunde.

De to sidste Baner i Lovforslaget anseer jeg for at høre til dem, ved hvilke man i og for sig ikke kan have nogen Betænklighed. Det er Baner, der ville slutte sig til det hele System, som man har tænkt sig for Sylland, og som indirecte ville bidrage til, at de andre Baner komme til at forrente sig. Derimod tilstaaer jeg, at Betimelighedshensyn i nærværende Tilfælde i meget høi Grad gjøre sig gjældende navnlig ved den under Littr. c. opførte Bane. Denne Bane er betegnet saa-